

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyilvánter... Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. sz.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal: Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. szám.

A walesi herceg körünkben.

A walesi herceg, Nagy-Britannia koronájának öröke ma este körünkbe érkezett. Ez alkalomból nem először látogatja meg Budapestet.

Údvözlőjük, midőn ez alkalommal körünkben utjonnan megjelenik. Legyen meggyőződve, hogy a magyar nemzet, mondjuk az egész nemzet, és nem pusztán azon kiváltságos szerencsések...

Mostani Budapestre jövele is sympathiájának jele. És minthogy ez a sympathia oly őszinten, oly őszinte a minő urakodók részéről csak ritkán jut osztályrészünkre...

S meg lehet róla győződni a walesi herceg, hogy az ország bármely zugába vezetik is léptei, mindenütt szeretetteljes szívekre talál. Mindenütt, a lakosság minden rétegeiben ugyanazon szívvel szerettel fogadják, melyet mult alkalommal azok részéről tapasztalhattunk...

Nem az alattvalóknak szeretete, a melynek alapját hála és elismerés képezi, hanem idegen nemzet szeretete, mely sem elvezet jövevényekért hálát nem érhet, sem olyanokat a jövőben nem vár.

Isten hozta őt körünkbe, legyen általunk üdvözölve a hazában!

Budapest, május 12.

Az országgyűlési függetlenségi kör május hó 12-án d. u. 5 órákor értekezést tart. Tárgy: A végrehajtó bizottság tagjainak megválasztása.

Az országos függetlenségi kör ma d. u. 5 órákor Mocsáry Lajos elnöke alatt értekezést tartott. A tagok számosan jelentek meg. A tanácskozás tárgya volt az országgyűlés bezárása utáni időszakra végrehajtó bizottság alakítása.

Albert indítványozza, hogy a végrehajtó bizottság hét tagból álljon, de tanácskozásiban a többi képviselők is részt vesznek...

Az országgyűlési szabadelvű párt mai értekezletén a nemzeti muzeum ügyében kiküldött bizottság jelentése vétetvén fel, Trefort miniszter bejelent, hogy a holnapi ülésben kéri fogja a házát, hogy a jelentés a közzétett miniszternek adassék ki...

A képviselőház igazságügyi bizottsága Horváth Lajos elnöke alatt ülést tartott. Jelen voltak a kormány részéről Pauler Tivadar igazságügyminiszter és Dévay Henrik osztálytanácsos, s tárgyalás alá vétetett a vasutak és csatornák összpontosított telek könyvezésére vonatkozó törvényjavaslat...

A képviselőház közlekedési bizottsága ma délután összehívott ülésen tartotta meg. A galántai kerület országgyűlési képviselője, Simonyi Iván, a függetlenségi pártból érkezett, s ebből hivatalos nyilatkozatot bocsátott az országos függetlenségi párt központi végrehajtó bizottságához...

Aps határából, kerék ujjas-mellényekben, egy szent-iskola részvást gyűjtenek szipkáját ujjai közt csavargatva. Valamennyi az arcán viselve a délszaki jellegű, akár szemégy borította is az az olajfa színi szakáll, melyet a keleti arczsin halványasága még feketébbé tesz...

modásu törvényszékek bírónak fizetése felül fogja mulni az ily emelkedő jutalomban nem részestülő táblai pótkör fizetését. Pauler Tivadar igazságügyminiszter osztja a kifejtett nézeteket, s kijelenti, hogy ez irányban minél előbb a kellő orvoslást felkeresésé.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma d. u. 6 órákor Szontágh Pál (nagyrádi) elnöke alatt ülést tartott, melyen a kormány részéről jelen voltak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Ördögy Pál közm. és közl. miniszter, Szapáry Gyula pénzügyminiszter, Hieronymi Károly államtitkár...

A képviselőház közlekedési bizottsága ma délután összehívott ülésen tartotta meg. A galántai kerület országgyűlési képviselője, Simonyi Iván, a függetlenségi pártból érkezett, s ebből hivatalos nyilatkozatot bocsátott az országos függetlenségi párt központi végrehajtó bizottságához...

Egy vidéki kormánypartilapnak a Dél-magyarországi Lapoknak, mely vezérékkel s értesítései gyakran veszi a sajtórövidből, írják Budapestre a következőket: „Megbízható forrásból vesszük azon, a választások előtt bizonyos mértékben szennyezést keltő hírt, hogy a szabadelvű pártnak a mérsékelt ellenzék több tagja bármelyik pártban a megalomló helyes tudomással bír az egész ellenzék; a szabadelvű párt egyelőre rezervált álláspontot foglal el, míg a mérsékelt ellenzék a fegyvertélettel ellátott minden tagjával meg nem állapodik s a jövő hét közepére várható, föltéve, hogy valami nőn putarné közbe nem esik... a mérsékelt ellenzék bevonulása a szabadelvű párt táborába. Hogy melyek a mérsékelt ellenzék feltételei? — meg nem tudhatjuk. Az idő már sokkal rövidebb, mintsem hogy azon hosszu uton, amennyire a szabadelvű párttól eltávozott, teljesen visszatérhetne. Föltételei szigorúan éppen nem lehetnek.

A föltételekről bajos is volna beszélni. Vannak azonban óhajai, a mérsékelt ellenzék közbenjáró tagjai három tárczát kívánnak a párt részére, s minthogy ezek mind igen jól vannak betöltve, óhajaik teljesítése már itt is nehézségekre talál.

Az állami telepítvényesek.

A magyar állami telepítvényesek ügyét holnapj üléseben fogja tárgyalni az országos gazdasági egyesület. Mint olyan forum fog véleményét mondani az egyesület, mely leginkább van képesítve megmérlegelni a körülményeket, melyek között az Alföld egy nagy területén élő telepítvényesek existenciájukat folytatják, s leginkább képes mint pártatlan bír megítélni ha valjon csakugyan jogosak-e panaszuk, hiányzanak-e számukra a helyes gazdálkodhatóság feltételei, vagy pedig az ő saját rossz gazdálkodásuk oka, általános elszegényedéseknek.

Ez ügyről nem először emlékezünk meg. Szólottunk róla már más alkalommal is. Mert fontosnak tartjuk egyrészt, hogy a telepítvényesek jogos követeléseit és méltányos kívánalmait teljesítessenek, másrészt pedig tartunk tőle, hogy a fiskális szempontnak merev szemmel tartása rájuk és közvetve az egész vidékre is kedvezőtlenül biliteli a mérleg. Pedig a fiskális szempont itt semmi esetre sem lehet elsőrendű, ha számba vétetik csak is másodrendben vétehetik számba.

A telepítvényesek állapota tarthatatlannak: ez az egy tény, melyet kétségbe vonni nem lehet. Maga az állami jószágigazgatóság midőn beismeri, hogy az 1879-iki esztendőben 4000 telepítvényes közül 673 ellen kellett igénykeresetet támasztani, s ezek közül 221 ellen e kereset végre is hajtatott, kétségbevonhatlan tanuságot tesz az állapotok tarthatatlansága felől.

S a nélkül, hogy kutatnánk a közlekedési okokat, melyek az elszegényedésnek mutatózó állapotát szülték, a kormányt lehetjük első sorban kötelesek az iránt, hogy mely terjedelmű vidékek eme bajban segítsésk. Az államnak kötelessége gondoskodni, hogy eme elszegényedésnek eleje véssék, tekintet nélkül arra, hogy az állam a telepítvényesekkel szemben egyszerűsége meggyur, vagy ha jobban tetszik birtokos. A mint kötelessége az államnak odahatni, hogy az ország felső vidékeiről a lakosság ne özőnlőjön ezrelve az új világ partjai felé, s eme kötelességet csakis az általános elszegényedés megállításával s tényleges anyagi segélyvel oldhatja meg, úgy másrészt kötelessége az ország alsó vidékein mutatkozó elszegényedésen is segíteni.

Az, hogy az Alföldön éppen a telepítvényeseket éri a baj, az nem hogy feloldozná az államot eme kötelesség alól, hanem még szorosabbá teszi e kötelességet. Az országnak minden fiára szükség van, lakják bár a legnépesebb vidéken is, de leginkább van szükség azokra a fiakra, a kiket már e század elején éppen a jelentkező lakosságban hiány nyomása alatt telepítették oda, a hol ma is laknak. És ha az állam egyáltalában nem indul...

hat ki fiskális érdekekből a felsővidéki inséget szenvedőkkel, és kivándorlásra a helyzet által szorítottakkal szemben, semmikép sem indokolható, hogy az alföldi elszegényedett telepítvényesekkel szemben azt kérdezzék csupán mit követelhetnek azok szerződéseik értelmében, és ne vessen fel egyszerűségeket a kérdést is, mit kívánhatnak a méltányosság szempontjából. Mi illeti őket nem csak mint szerződő feleket, hanem úgy is mint polgárokat.

És itt a segítség annyival is inkább okadatolva van, mert bajuknak főforrása éppen azon szerződésből fakad, melyet az állam mint földesurral kötöttek. A telepítvényesek egy nagy része, kik addig csak bérben bírták földeiket, 1875 november 1-én egyezségekre léptek az állammal, melynek értelmében az általuk addig bérelt földek tulajdonukba menének át, de azok árát évenkénti részletekben fogják letörlesztani. Az árak 100-140 forint között váltakoztak holdanként, s meg kell vallani, hogy ez látszólag nem nagy összeg. De nagy azok számára, a kik a szerződést kötötték. Mert az élet azt bizonyította, hogy kötelezettségüknek addig is csak nagy nehezen tudtak eleget tenni, a míg a földeket bérbe bírták. Csakis hogy annyit adott a föld, a mennyi a földművesek életközlekedésükhöz, és bérre volt elegendő. Sőt annyit sem adott, mert p. o. 1868. a telepítvényesek által birt bér-földek összesen 75.606 hold után a bérhátralek egy millió és nyolcszázharminc forintra ugrott. Most hozzá járul ehhez még az évi törlesztés, az egész fizetendő összegnek egy négyzetes számú hányada. A törlesztések nagybobbára kis számu esztendőkre, sokszor 15-re, legtöbbszörre 22 évre kötöttek, úgy hogy a törlesztési percent 3-ra ugrott. Ilyen körülmények között pedig csakis akkor lehetséges a gazdálkodás, ha az illetőknek van tőkéje, melyet a birtokba bérlet fektessen.

A föld addig is csak szűken hozott annyit, a mennyi a haszonbér volt, azt ami rövid lejáratu leszteshez szükséges, a föld meg nem adhatta. A telepítvényeseknek pedig nem volt tőkéjük, melyből élt esetleg pótolhatták volna. És az tagadhatatlanul nagy előny, ha valaki a föld haszonbérletéből annak tulajdonosává lehet, de a telepítvényesek egyelőre a tulajdonosi jogokat nem élvezhették, ellenben a haszonbérleti kötelezettségek aztán kettős súlylyal nehezítették rájuk. Ott a bol eddig hat forintot fizettek, ezentul kilenczet kellett fizetniük. Igaz, hogy ebből három törlesztés, de ez csak bizonyos számu évek mulva esik javukra, ellenben a fizetendő évi többlet most sulyosodott rájuk. S midőn előbb a pusztá berósszageget nem tudták a földből előteremteni, ezentul még a föld megvételére eső részletet is onnan kellett volna kinyerniük.

Ilyen körülmények között semmi sem természetesebb inkább, mint hogy állapotuk egyre rosszabbra fordult, s beállott az általános elszegényedés. Tény, hogy az állam mint szerződő fél szorosan az egységesség...

NUMA ROUMESTAN. REGÉNY. Írta: ALPHONSE DAUDET. Fordította: FAI J. BÉLA. ELSŐ FEJEZET. A ZARÉNYASÁG. (Folytatás.) Most a földöntözött, kézen vezetett ösvőreken volt a sor, melyek pazar provinciális gyönyörűségeket, borbélyokat, szallangokkal, botokkal felkínálított apró, szikar fejeket, s nem ijedtek meg a hatúton álló hajcsárok stívőit, cserdülő, kacsaringós, kigyózó ostorpatogatásaitól. A tömegben mindenki falu megismerte a maga koszos ruhát, s fenszavál jelezte: „Ehol a cavalloniak... Ehol a maussaneiek... A hosszu pompázó menet végig nyult az egész árna körül, melyet csillámú pengésleg, szikrázó csengéssel töltött be, s megállott Roumestan pályahelyénél, ostorpatogatással és csilingolással üdvözölve; aztán folytatta körútját, egy szép lovas ur ember vezetése alatt, ki vilagos nadrágot, magas-szárú eszmet viselt, s egyike volt a klub tagjainak, rendezője az ünnepélynek, elrontója tudtán kívül mindenek, összevegyítve a Provence-szal a provinciáit s szinte hasonló ténen a sajtószéri vidéki látványosságok egy cirkusz-társaság gyakorlatához. Nem is nézett oda egy-két vidéki kívül senki. Csak a városi tanács emelvényét nézte mindent. Csak a városi tanács emelvényére jöttek; ismerősök, felek, régi iskolás pártások, a kik mind büszkék voltak a nagy férfival való összeköttetésre, melyet itt ezen az állványon, világ szeme előtt mutogathattak. Szakadatlanul váltotta föl egyik ár a másikat. Voltak közt öregek, fiatalok, falusi nemesek, kalaptól hársnyig csupa szürkében, százczucc ünnepi kabátjukba öltözött műhely-vezetők, gazdag bérleők...

szél; Cabantouval szemben pedig zsebbe dugta kezét, megörbítette lábát, huzogatta vállát, mint egy igazi vén tengeri medve. Olykor, kibontakozva valamelyiken az ölelésből, sugárzóan, varietekes homlokát törölgetve tért vissza a két párisi nőhöz. — De, kedves Numám, suttogó bajos nevetéssel Hortense — honnan veszed azt a sok trafikát, a mit nekik igérsz? Roumestan lehajta hozzá gyapjas, bubján kupaszodó nagy fejét: — Az igéret szép szó hűgoscakám... S neje hallgatásából szemrehányást érezte ki, folytatta: — Ne teledjétek el, hogy a délvidékiem vagyunk földik közt, a kik ugyanegy nyelvről értenek velünk... Ezek a derek fiúk nagyon jól tudják ám, hogy mit ér az igéret, s ép oly kevéssé számítanak bízosan a trafikájokra, mint én gondolok arra, hogy nekik megsejerezem... Hanem hát csak beszélnék, kedvök telik benne, képződések alkalandozhat. Minek fosztani meg őket ettől az örömtől?... Különbem is, lássátok, a délvidékiek közt a szónak mindig csak viszonylagos értéke van. Csak a módját kell eltalálni, a módját. Tetszett neki a mondas s kétszer-háromszor is elismételte: „A módját kell eltalálni... a módját... — En szeretem ezeket az embereket, mondá Hortense, ki valóban nagyon jól mulatott. De Rosalie nem volt meggyőződve. — Pedig a szó jelent valamit, mormola igen komolyan, mintha telke legnyúlva beszélgetne. — Kedvesem, ez a földrajzi szélesség-től függ! S Roumestan a paradox mondatot egy vállrántással erősíté meg, a mely szokása volt s hasonlított a vándor-bolton önbiztatásához, mikor szíjjait ismét vállára csatolja. A jobboldal nagy szónoka ilymodan megtartotta az s más rossz szokást, a melyet sohasem bírt levetkőzni s a mely egy másik párt kebelében, paragi embernek jellemző volt; de azon arisztokratikus magaslaton, a hol ott, az anhalti herceg és Rochetaillade herceg közt, ez az erők és eredetiségnek volt a jelle, s a Faubourg Saint-Germain rajongott ezért a váll-rántásért, azért a széles, vaskos háttér,

melyen a francia monarchia reményei nyugodtak. Rosalie, ha osztóztól is valaha a Faubourg illuzióiban, ennek most már vége volt; erre való tekintetnek kiabrandulása, a mosoly, mely a vezér beszéde alatt ajkairaült s melyet még halványabba tett a melabusság, mint a megvétel. Férje azonban hirtelen otthagya — egy sajtóságos zene hanajától vonzatta, mely az arénából hangzott föl, tulkarsogva a tömeg zsiraját, mely fölállta, lelkesülten kiáltozta: „Valmajaour! Valmajaour!” A híres Valmajaour, Provence legelső tam-burinusza, ki az előző napi versenyben nyertes lett, most legszébb nótáival jött közönsétni Numát. Valóban szép alak volt az a Valmajaour, ott a cirkusz közepén, vállára vetett sárga gyapot-ujjával, derekán a piros tailolal, mely élesen ütött el koményített fehér ingétől. Hosszú, egy szíjjal, mely ugyanannak a karnak a közéjével egy kis sipot tartott ajkához, mi alatt jobb kezével a dobot vertte, hetyke arczával, előre vetett lábál. A síp, a milyen kieszony volt, úgy töltötte be a téséget, tücsököz zenéjéknél, mely éppen illett ehhez a kristályos, tiszta légkörhöz, a melyben minden rezeg, míg a tamburin mely hangjával kísérte a dal cirkonyját. E vadóc, keserű zene minden eddigi mutványainál élénkebben hatott Roumestánra, s ennek halhatatlan föltámadt előtte provinciális gyermekkor, mikor a falusi ünnepekre járt, táncolt a piaczok lombos pályáján alatt, futkosott az országút fehér porában, a napfényt levendulás domboldalakon. Kejes érzés rezegétek meg szimpillát, mert hiába muld negyven éves, hiába sorvadtotta a politikai élet — szerencse természetese köz fellengézt tartott még meg, felszínes érzékenséget, mely tévedésbe ejt a jellem igazi alapja felől. De ez a Valmajaour nem is olyan tamburinus volt, mint a többi, nem olyan közönséget muszikus, a ki úgy szedegétföl egy-egy dalfördéket, kávéházi nótát s elparagosítja hangszert, midőn az a napi izléshez akarja alkalmazni. Tamburinosok fia és onkója volt ő, és sohasem játszott mást, mint nemzeti dalokat, a miniket az öreganyókák a fonóban szoktak megnéni. S tudott is eleget, napesig sem fáradt volna bele. A menett, vagy rigodon-temre szedett Saboly-féle karácso-

nyí énekek után, a „királyok indulója”-ra gyűlt, a melynek hangjai mellett Turenne a nagyszababan meghódította és fölegelte a palzi kormányzósságot. A lépcsőfokokon végig, hol az imént még méhrájkásként zsonglott a dudolás, a fellavonyított tömeg közel-fejel verte az ütemet, elragadtatta e pompás rhytmustól, mely a mistral fuvallatáknét zúgott keresztül az aréna mely csöndjén, csak a magas, zoldellő szurban repkedő fecskéik jelett sziszegésszerű zavartára meg, a melyek nyughatatlanság s mégis elbűvölten szállongtak köröskörül, mintha a légúrn keresztül, hogy miféle láthatatlan madár csatogtatta ezeket az éles hangokat. Mikor Valmajaour elhallgatott, örvényes tetszészaj tört ki. A kalapok, a zsebkendők mind a levegőben táncoltak. Roumestan odahatja Valmajaourt az emelvényre, s a nyakába ugrott: „Megrikattál, derek fiú!” S mutatta neki szeméit, nagy, aranyos barna szeméit, melyek könnyűlő áztek. Emeg, roppant büszke lévén arra, hogy a sok himzett köntös és gyöngyházzal kirakott díszard közé jutott, zavardottság nélkül fogadta e bököket, öleléseket. Szép fiú volt, feje szabonyos idomu, homloka magas, kis szakállá és bajusza feketén fénylett napbarnított arcán — egyike azoknak a rhone-völgyi büszke parasztnak, a kikben semmi sincs a közpövidékiek agyfart alakosságából. Hortense azonnal észrevette, hogy keze milyen finom maradt a nap hevétfől kapott keztyje alatt. Nézte a tamburent, az elefántcsontvögyi verő-pálcát, csodálkozott, hangszer könnyűségén, mely kétszáz év óta van a család birtokában, s melynek sima, elvékonyodott, hangzatos, faragott doba-főja szinte hajlóssá lett a hosszu időn át ráragadt réteg alatt. Csodálta különösen a tilinkót, e régi tamburinusok e kezdetleges három-lyukú furulyáját, melyhez Valmajaour a hagyomány iránti tiszteletből visszatért, s melyet idővel és türelemmel ki is tanult. „Eszembe jutott,” mondá a maga furcsa francia szójárásával, „eszembe jutott egy egész, mikor a füleműlő szavát hallgattam. Azt gondoltam magamban, hogy: Te Valmajaour, látod ennek az istendáda madárnak elég a torka mindentelje hangutambhoz, s a mit ő egy lyukkal végbevisz, azt te a tilinkó három lyukával nem megcsinálhatad?” Nyugod-

Hamilton... lord Thyr... K. nollys... angol király... szolgazse...

hangsúlyozza, hogy a császár az... Szentpétervár, május 12. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) A nemzetközi... Pétervár, május 11. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Az a hír kering, hogy...

Frankfurt, május 12. (Zárlat.) Buzza májusra 280 frank... Bécs, május 12. (Zárlat.) Buzza májusra 280 frank... Bécs, május 12. (Zárlat.) Buzza májusra 280 frank... Bécs, május 12. (Zárlat.) Buzza májusra 280 frank...

Bécs, május 12. (Zárlat.) Buzza májusra 280 frank... Bécs, május 12. (Zárlat.) Buzza májusra 280 frank... Bécs, május 12. (Zárlat.) Buzza májusra 280 frank... Bécs, május 12. (Zárlat.) Buzza májusra 280 frank...

